

«باسمه تعالی»

جناب آقای دکتر ساداتی نژاد

وزیر محترم جهاد کشاورزی

موضوع: بیانیه مجمع جهانی غذا و کشاورزی، برلین 2022

با سلام و احترام

پیرو رونوشت نامه شماره 2530 مورخ 1400/12/02، به رئیس جمهور محترم، به پیوست نسخه‌ای از متن اصلی و ترجمه فارسی بیانیه مجمع جهانی غذا و کشاورزی که در نشست 28 ژانویه 2022 در برلین با حضور وزرای کشاورزی کشورهای مختلف، با شعار "امنیت غذایی از خاک آغاز می شود" و بر محور بهره برداری پایدار از اراضی در 24 بند به تصویب رسیده است، به حضور ارسال می گردد.

بررسی سوابق نشان می دهد بعد از سال 2012 که سازمان جهانی غذا و کشاورزی بدلیل اهمیت منابع خاک در تامین امنیت غذایی و رفع گرسنگی انسان ها، برنامه مشارکت جهانی خاک را راه اندازی و کشورها را به تکمیل اطلاعات منابع خاک خود و پایش کمی و کیفی این منابع ترغیب نمود، موضوع حفاظت و مدیریت پایدار منابع خاک در ادبیات جهانی کشاورزی و غذا روز به روز پر اهمیت تر دانسته شده. اگرچه متأسفانه جای کشور ما در بین حاضرین و امضا کنندگان این بیانیه خالی است، اما روشن است که اکنون وزرای کشاورزی 68 کشور توسعه یافته، در حال توسعه و فقیر به اجماع رسیده اند که باید با تخصیص اعتبارات و پرداخت هزینه های لازم، در قالب برنامه ای مشخص منابع خاک خود را بیشتر بشناسند، مدیریت پایدار آنها را بیاموزند و ترویج کنند و کمیت و کیفیت این منبع ارزشمند را به عنوان پایه امنیت غذایی در مقیاس ملی و جهانی پایش کنند.

همانطور که مستحضرد منابع خاک کشور ما نیز با مسائلی مانند تغییر کاربری فزاینده اراضی کشاورزی، فرسایش آبی و بادی، افزایش شوری، کاهش مواد آلی، کاهش حاصلخیزی و آلودگی، مواجه است. این موضوع می تواند باعث کاهش توان تولیدی آنها و نهایتاً تهدیدی جدی برای امنیت غذایی کشور باشد که بعضی از آثار آن از جمله نیاز به واردات مقادیر قابل توجه بعضی اقلام غذایی مانند خوراک دام، طیور، افزایش وقوع سیل های مخرب، گرد و غبار و... نیز نمایان گردیده است.

با عنایت به موارد فوق، با توجه به تاکیدات مکرر جنابعالی بر امنیت و اقتدار غذایی و به تأسی از رویکرد قاطبه کشورها در تقویت مدیریت پایدار منابع خاک و حفاظت آن، امید است با دستور قاطع و روشن جنابعالی، اجرائی کردن مفاد

این بیانیه به موازات برنامه‌های پیش‌بینی شده در قانون حفاظت از خاک کشور، در قالب برنامه‌ای مشخص با عنوان "حفاظت و مدیریت پایدار منابع خاک" در وزارت جهاد کشاورزی تقویت شود. در این زمینه، اقداماتی که برای کشور ما ضروری است به شرح زیر می‌باشد:

- 1- اجرای دقیق قانون حفاظت از خاک و آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های ذیربط،
  - 2- اصلاح "قانون حفظ کاربری اراضی کشاورزی" با رویکرد حفاظت سختگیرانه تر از منابع خاک کشاورزی و منابع طبیعی
  - 3- بازبینی و بازنگری طرح‌های آمایش سرزمین با رویکرد حفظ منابع خاک با قابلیت تولید
  - 4- تقویت جایگاه تشکیلاتی و سازمانی خاک و اختصاص ردیف مستقل به برنامه "حفاظت و مدیریت پایدار منابع خاک"
  - 5- تکمیل مطالعات منابع خاک کشور و تهیه نقشه‌های مربوطه در مقیاس مدیریت‌پذیر
  - 6- تدوین و اجرای برنامه حفظ و افزایش ماده آلی خاک‌ها
  - 7- تدوین و اجرای برنامه بهبود وضعیت حاصلخیزی خاک‌ها
  - 8- تدوین و اجرای برنامه حفاظت خاک و مهار فرسایش خاک
  - 9- راه‌اندازی برنامه پایش کمی و کیفی منابع خاک و ایجاد بانک‌های اطلاعاتی مربوطه با تاکید بر تنوع زیستی خاک
  - 10- تدوین و اجرای برنامه‌های ملی در ارتباط با شناسایی و اصلاح خاک‌های شور و آلوده و جلوگیری از شور شدن و آلودگی خاک‌ها
- انجمن علوم خاک ایران با بهره‌گیری از ظرفیت بیش از 700 نفر از اساتید، محققان و کارشناسان عضو انجمن، آمادگی خود را برای هرگونه همکاری در تحقق اهداف ذکر شده اعلام می‌نماید.

با تشکر
کامبیز بازرگان
رئیس انجمن علوم خاک ایران

رونوشت:

- جناب آقای مهندس اکبری، معاون محترم وزیر در امور آب و خاک کشاورزی، برای استحضار
- جناب آقای دکتر خیام نکویی، معاون محترم وزیر و رئیس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، برای استحضار
- جناب آقای دکتر منصور، معاون محترم وزیر و رئیس سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری، برای استحضار
- جناب آقای دکتر شجاعی، رئیس محترم سازمان امور اراضی، برای استحضار
- جناب آقای دکتر اسدی رحمانی، رئیس محترم موسسه تحقیقات خاک و آب، برای استحضار
- جناب آقای دکتر جلیلی رئیس محترم موسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع برای استحضار
- جناب آقای دکتر نیک‌کامی، رئیس محترم پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری، برای استحضار

دبیرخانه : کرج، پردیس کشاورزی دانشگاه تهران، گروه علوم و مهندسی خاک، طبقه همکف، انجمن علوم خاک ایران

پست الکترونیک: soilscience.sssi@gmail.com

تلفن : 0991-2514952